

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

27. An Reges possint detinere Episcopos pro gubernatione alicuius Regni
seu Consilij? Et an dicti excusentur à residentia in dicto casu? Et difficultas
est, an hoc efficere possint Reges ex ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

in Cathedralibus Ecclesiis; nomen enim *Patroni* ab ipsis usurpatur pro defensoribus, & protectoribus Ecclesiarum; non tamen hinc licet inferre ipsi potestatem authoritatiuè conuocandi Ecclesiasticos communicatam fuisse. Vide etiam nouissimè Bonacinam tom. 3. disp. 1. quæst. 16. sect. 1. punct. 5. num. 13.

3. Vnde ex his inferitur, quàm malè asserant aliqui posse Reges expellere à Regno Episcopos inobedientes mandatis regis; sed contra hanc sententiam nos fusiùs diximus in tract. 1. p. 1. de immunit. Eccles. Resol. 17. nunc tantùm adducam verba Ioannis de Hevia in *Curia Philippica*, par. 3. §. 3. num. 30. vbi sic ait. [Aunque parece que el Clerigo que turba la Republica, y paz, puede ser echado del Reyno, por el Rey, y su Consejo por estar à su cuenta el procurar esta paz, esto es peligrroso, y no se admite segon Gregorio Lopez.] Sed hoc esse contra immunitatem Ecclesiasticam non solum Theologi, sed etiam ipsimet Reges ore proprio confessi sunt.

4. Audiant igitur neoterici Iuriconsulti Concordatum Reginæ D. Eleonoræ, quod asserit doctus Iuriconsultus Hispanus Ioannes Dionisius Portocarrero in allegat. pro inuisione DD. Inquis. cum ministris Regis folio mibi 61. vbi sic asserit, Abyssus abyssum inuocat, [Legaron à declarar al Inquisidor por Banido, y mandarlo salir del Reyno, y occupar las temporalidades, como si por semejan te procedimiento no se incurriessen en las penas, y censuras de la Bulla in Cœna Domini cap. 17. Ni podian ignorar la Concordia de la Señora Reyna Doña Leonora, donde se dize. Super eo verò, quod conqueritur, quod personæ Ecclesiasticæ eiiciantur, seu banniantur à Regno concordatum est, quòd illud si unquam factum est, malè factum est, cum euidenter sit contra libertatem Ecclesiasticam] & est concordatum, quòd Dominus Rex declaret, quòd in posterum nunquam fiat.

5. Hæc sunt verba Concordiæ, in quibus amice lector audisti ex ore Regis; quòd eicere Ecclesiasticos viros à Regno, est euidenter contra libertatem Ecclesiasticam; sed faxit Deus, vt non sint aliqui contrarium Regibus consulentes; at vè vè illis, vnde non est audiendus nouissimè Salgado de protest. Reg. tom. 1. p. 2. c. 2. à num. 273. vsque ad num. 280.

RESOL. XXVII.

An Reges possint deuotè Episcopos pro gubernatione alicuius Regni, seu consilij?

Et an dicti excusentur à residentia in dicto casu?

Et difficultas est, an hoc efficere possint Reges ex priuilegio aliquo à Romano Pontifice obtento?

Et an si supradicta priuilegia verè existant modo sint reuocata.

Et an in hoc non possit Summus Pontifex dispensare, si non adit necessitas publica, & bonum commune; & an residentia Episcopi sit aliàs de iure diuino. Ex part. 3. tract. 1. Ref. 5.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet Bobadilla in pol. tom. 1. lib. 2. cap. 18. num. 99. vbi sic asserit. [Si el Clerigo tomase officio del Rey de Presidente, ó Consejero, ó Oydor, ó en otra manera, lo qual es licito, y puede el Rey detener à los Ecclesiasticos para ello, y se excusan por esta razon de no residir en las Iglesias.]

2. Sed propria authoritate id posse efficere Reges fallum est, nullam enim in dictis Ecclesiasticis iurisdictionem habent; difficultas est, an hoc efficere possint ex priuilegio aliquo à Romano Pontifice obtento; Affirmatiuè responderet Ioan. Selua de be-

nes. part. 4. quæst. 6. Cevallos in communibus quæst. 585. num. 7. Petrus Gregorius de benef. cap. 7. num. 9. Boërius decis. 17. Rebuffus in Concordatis tit. de collat. §. 1. ver. residentia, vbi docent Reges, ac Principes habere priuilegia à Sede Apostolica; vt Episcopi, & alij Clerici, qui illis inseruiunt in aliquo officio, seu seruitio non teneantur residere & possint percipere fructus beneficiorum.

3. Verùm supradicta priuilegia, si verè extarent, esse modò reuocata, putat Garthas Doctor Hispanus in tract. de benef. tom. 1. part. 3. cap. 2. num. 390. sic asserens. Existentes in seruitio, aut officiis Regis, seu Principis non excusantur à residentia, nec possunt percipere fructus in absentia; nam in iure non est tale priuilegium, quiddam teneant aliqui; & si aliquod priuilegium fuit eis concessum, reuocatum est iam per Concilium Tridentinum, & Bullam Pij I V. Ita ille.

4. Sed quicquid sit de supradicta reuocatione, ego puto cum Sanctarello var. resol. p. 1. q. 3. n. 7. talia priuilegia intelligenda esse, quando absque alicuius Episcopi presentia Regnum, seu illud officium commode non possit administrari; in tali enim casu * Papa potest dare licentiam Episcopo, vt propter bonum commune Regni abstitit à sua Ecclesia, & sic intelligendus est Rodriguez in summ. tom. 1. cap. 275. num. 3. Vnde aduertant Reges, & Episcopi, nam in hoc faxit Deus, vt sapiùs non errent; quia si illa Regna, & officia per laicos possint aliàs æquè commode administrari, tunc Reges, & Episcopi non possunt aliquo priuilegio ad hoc à Romano Pontifice concessio vt; nam in hoc casu Romanus Pontifex non potest dispensare, cum non adit necessitas publica, & bonum commune; & residentia aliàs sit de iure diuino, vt docet Lessius lib. 2. cap. 34. dub. 29. num. 153. Azorius tom. 2. lib. 7. cap. 4. q. 1. Valentia tom. 3. disp. 10. quæst. 39. punct. 5. Comitulus in respens. mor. lib. 1. quæst. 59. Tannerus in 2. 2. D. Thoma disp. 4. quæst. 6. dub. 7. num. 181. Sanchez de matr. lib. 8. disp. 6. num. 5. ergo, &c.

5. Ex his apparet quantum expediret Episcopis non acceptare officia in Regiis Tribunalibus, quia ratio de ouibus Deo reddenda est, & expediens esset valde Regibus Episcopos in his officiis minimè occupare, quia alij sufficientes inuenientur; sed claudam hanc resolutionem cum verbis Ioannis Sancij Doctoris Hispani in suis selectis disput. 47. num. 26. sic asserentis. Proh dolor! arbitrantur aliqui se Christi Vicarium agere posse, & Cæsaris, nimis distans esse pastorem ouium, & sedere iudicem causarum ciuilium, nullus ignorat; Neminem posse duobus dominis seruire Christus est testatus. Emitrat Deus lucem Cæsari, vt velit excludere à suis Aulis Prætoris, & Tribunalibus Ecclesiasticos; & tractent fabrilis fabri. Ita Sancius.

6. Vide etiam ex Iuriconsultis Hispanis doctum Barbosam de potest. Epis. part. 3. allegat. 53. n. 17. vbi sic ait: In Curia Regum, & aliorum secularium Principum fungentes munere, & officio Regij Præsidis, vel Confessarij, vel Consiliarij, aut Protegis non eximuntur à residentia suorum Episcopatum, nisi ea sit hominum penuria, vt alij satis idonei minimè reperiantur, qui hæc præstent obsequia, nec in hoc Cæsaris facultas de qua in Auth. quom. opart. Epis. collat. 1. & in Auth. de sacret. Episc. collat. 9. aliquam vim habet. Ita Barbosa, & ego, vnde qui habent aures audiendi, audiant.

RESOL. XXVIII.

An Reges possint expellere Episcopum ab Episcopatu, si

K 4

Imoniac

Quæ hie est
Inquis. Ref. 24.
de Ref. 25.
Inquis. Ad
pactum, &
Inquis. Ref.
24. & 26. §.
2. de Reg. &
de Rom. 7. tr.
24. & 14.
Et pro con-
suetudine in hoc
Audiant
Inquis. infra
de Ref. 66. §. 1.
prope finem
y res. Ex tra-
ctum sed legè-
tam per 10.
tam.

* Sup. hoc &
§. 99. in hoc
§. late in
tom. 3. tract.
3. Ref. 70.

Sup. hoc
ibidem.